

INFORMACIONI PODSISTEM

**FINANSIJSKO
KNJIGOVODSTVO**

IPS FINANSIJSKO KNJIGOVODSTVO

IPS „Finansijsko knjigovodstvo” omogućava korisnicima brzo i efikasno proknjižavanje analitičkih promena i promena vezanih za glavnu finansijsku knjigu. Takođe omogućava korisnicima da kroz razne vidove izveštaja (kartice, bilansi, pregledi) eksploatišu te podatke i dolaze do željenih informacija.

Ovaj informacioni podsistem je povezan sa drugim IPS-ima iz kojih se podaci preuzimaju u IPS „Finansijsko knjigovodstvo” posredstvom posebnog programa „Automatski prenos”.

Pristup IPS-u se kontroliše kroz „Administrativni modul“ gde se definiše, između ostalog, koji nivo prava imaju određeni korisnici pri eksploataciji sistema. Nakon prijave za rad na ekranu se pojavljuje glavni meni informacionog sistema (slika 1). Po stavkama menija se može kretati strelicama, a u stavku menija se ulazi dvostrukim klikom levog tastera miša (bez pomeranja miša) nad željenom stavkom (elementom) menija.

Slika 1.

Napomena:

Pre nego što uđemo u bilo koju opciju menija bitno je naglasiti da se u programu koristi nekoliko funkcijskih tastera, koji ubrzavaju rad u samom programu. Veoma je bitno zapamtiti iste. Najbitniji tasteri su sledeći:

F3 – taster pomoću kojeg se kopira samo jedno polje zapisa sa kojeg je pozvan novi unos (F6) u odgovarajuće polje novog zapisa. Na primer želite da unesete dve stavke dokumenta sa istim datumom, pozicionirate se na stavku dokumenta kod kojeg je već popunjeno polje datum, pritisnete taster F6 za unos nove stavke dokumenta, i kada stanete na polje za unos datuma u novom redu odaberete taster F3, čime se prethodno unet datum kopira u ovo polje.

F4 – taster pomoću kojeg se bukvalno kopiraju (ponavljaju) podaci zapisa sa kojeg je pozvan novi unos (F6) u novi zapis. Znači, ako želite neki zapis da unesete ponovo sa nekom manjom izmenom (npr. dugovni iznos), da ne biste unosili ponovo većinu podataka, pozicionirate se na zapis koji želite da ponovite, pritisnete taster F6 i odmah taster F4.

F6 – taster za unos novog zapisa u bazu. Ukoliko želite da unesete novi zapis u bazu podataka potrebno je pritisnuti taster F6, nakon čega će se isprazniti sva polja na formi i omogućiti unos novih podataka. Nakon unosa novih podataka, iste je potrebno sačuvati pritskom na taster F10.

F7 – taster pomoću kojeg se ulazi u mod za pretraživanje (upitni mod). Ako pritisnete ovaj taster forma programa će se isprazniti, što znači da program čeka da unesete kriterijum pretrage (npr. ako želite da izlistate početna stanja u polje vrsta dokumenta upišete 1 i sl.). Prilikom pretrage moguće je koristiti džoker znak % (znak za procenat) koji zamenjuje bilo koji niz znakova. Ako, npr. želite da pronađete sve proknjižene promene koje u opisu imaju reč zakup, potrebno je u polje Opis uneti zakup% (prikazaće se svi dokumenti koji u opisu imaju reč zakup, ali i reči zakupnina, zakupnina za i sl) . Moguće je zadati kriterijume upita istovremeno za više polja. Ako npr. želite da pronađete sve izvode AIK banke koji su proknjiženi nakon 11.11.2009. god., potrebno je u polje Vrsta dok. uneti 17, a u polje Datum dokumenta >11.11.2009. Nakon unosa kriterijuma (uslova) upita potrebno je pritisnuti funkcijski taster F8 kako bi se upit izvršio. Kreativnim korišćenjem ovih jednostavnih pravila, mogućnosti za pretraživanje podataka iz baze podataka su višestruke.

F8 – taster pomoću kojeg se izvršava upit po kriterijumu koji je unet sa tasterom F7. Uvek se koristi posle tastera F7. Znači, ako želite da izvučete bilo koji podatak iz mnoštva podataka, prvo pritisnete taster F7, unesete kriterijum upita i na kraju pritisnete taster F8 da bi se taj upit izvršio i da bi se željeni podaci pronašli.

F9 – taster pomoću kojeg se otvara pomoćni prozor tzv. Lista vrednosti koji sadrži listu vrednosti koje se u to polje mogu uneti. Listu vrednosti moguće je pozivati samo na onim poljima za koje je ista predviđena (u donjem desnom uglu ekrana ispisano je List of Values ukoliko je predviđena ova opcija na tom polju).

F10 – taster koji služi za snimanje bilo koje izmene podataka (Save). Bilo da ste uneli novi podatak ili da ste izmenili ili izbrisali već postojeći podatak, morate da pritisnete ovaj taster, ukoliko želite da sačuvate ove izmene. U suprotno, ukoliko na kraju rada ne biste pritisnuli taster F10, izmene koje su učinjene u programu tokom rada neće biti sačuvane i praktično izgubljene.

SHIFT + F6 – kombinacija tastera pomoću koje brišete zapis iz baze podataka. Da bi ste izbrisali određeni zapis potrebno je da se u programu pozicionirate na njega i istovremeno pritisnete tastere SHIFT i F6. Istovetno kao i kod unosa, ukoliko želite da učinjena izmena ostane trajna potrebno je nakon kombinacije SHIFT + F6 pritisnuti taster F10.

ENTER – Pritiskom na taster Enter vrši se prelazak sa polja na polje, osim ukoliko polje ne zahteva neki drugi način promene – npr. padajući meni, polje sa kvačicom i sl. Zahtevaju promenu pomoću miša.

Pored funkcijskih tastera korisniku je na raspolaganju i linija sa alatcima u gornjem delu ekrana. Pojedine ikone imaju istu ulogu kao i funkcijski tasteri (F6, F7 i itd.) tako da je korisnik ima mogućnost izbora (npr. postiže se isti efekat ukoliko se pritisne taster F10 ili ikona Save (mala crna disketa)). Značenje ikona prikazano je na slici 2.

Slika 2.

1. MATIČNE EVIDENCIJE

Preduslov za normalno knjiženje promena je postojanje matičnih podataka. Osnovne evidencije matičnih podataka za ovaj IPS su svakako „Kontni okvir”, „Vrste naloga”, „Mesta”, „Poslovni partneri”, „Mesta troška”, „Banke” i „Vrste plaćanja”.

Kontni okvir

Ulaskom u kontni okvir otvara se prozor sa sadržajem kao na slici 3.

Konto	Naziv konta	Analitika ili dob. troška	Kupac	Mesto	Vrsta	Dužina	Stari Konto	Stari Naziv
0	NEUPLAJEN UPISANI KAPITAL, STALNA IMOVINA					1	000000	NEUPLAJEN UPISANI KAPITAL, STALNA IMOVINA
00	NEUPLAJENI UPISANI KAPITAL					2	000000	*****NEUPLAJENI UPISANI KAPITAL
000	NEUPLAJENE UPISANE AKCIJE					3	000001	NEUPLAJENE UPISANE AKCIJE ***
0000	NEUPLAJENE UPIS, OBI-NE AKCIJE	D				4	000002	NEUPLAJENE UPIS, OBI-NE AKC. IZ I KRUGA;
0002	NEUPLAJENE UPIS, OBI-NE AKC. IZ SVOJIN. TRANSF.	D				4	000101	NEUPLAJENE UPIS, OBI-NE AKC. IZ II KRUGA;
00020	NEUPLAJENE UPISANE AKC. PO DOKAPITAL.	D				5	000201	OSTALE NEPOMENUTE NEUPLAJ.; UPISANE AKC.;
00021	NEUPLAJENE UPISANE AKCIJE U II KRUGU	D				5	000400	NEUPLAJENE UPISANE PRIORITETNE AKCIJE;
000210	NEUPL. UPIS. AKCIJE NA RATE	D				6	000401	NEUPL. UPIS. PRIOR. AKC. IZ I KRUGA SV. TRANS.;
000211	NEUPL. UPIS. AKCIJE SA POPUSTOM	D				6	000411	NEUPL. UPIS. PRIOR. AKC. IZ II KRUGA SV. TRANS.;
001	NEUPLAJENI UPISANI UDELI					3		
0010	NEUPLAJENI UPISANI UDELI ; L. DRU[TV]A SA O.O.	D				4	001000	NEUPLAJENI UPISANI UDELI ***
01	NEMATERIJALNA ULAGANJA					2		
010	ULAGANJA U RAZVOJ					3	010000	*****NEMATERIJALNA ULAGANJA
0100	ULAGANJA U RAZVOJ MATERIJALA I PROIZ.	D				4	010001	ULAGANJA U RAZVOJ ***;
0101	ULAG. U RAZV. TEHNOLOGIJE I UREJAJA	D				4	010002	ULAG. U RAZV. TR. SA EFEKT. DU. OD 1 GOD.;

Slika 3.

- U kolonu „**Konto**” se unosi sam kontni okvir sa definisanim sintetikama i analitičkim kontima.
- U kolonu „**Naziv konta**” se unosi naziv konta. Sva slova se automatski konvertuju u velika.
- U kolonu „**Analitika**” se unosi karakter **D** kod analitičkih konta.
- U kolonu „**Kupac ili dob.**” se unosi karakter **K** (kod analitičkih konta na koja će se knjižiti analitika kupaca) odnosno **D** (kod analitičkih konta na koja će se knjižiti analitika dobavljača).
- U kolonu „**Mesto troška**” se unosi karakter **D** kod analitičkih konta na koja će se knjižiti analitika mesta troška.

- Kolone „**Vrsta konta**” i „**Dužina konta**” koriste programeri i korisnik ih ne unosi.
- Kolone „**Stari konto**” i „**Stari naziv**” su opcione i korisnik ih po želji može popuniti i koristi za lakši prelazak na izmenjeni kontni okvir, ukoliko dođe do njegove radikalnije izmene.

Klikom na dugme „Štampa” pokreće se štampa kontnog okvira.

Vrste naloga (dokumenata)

Evidencija vrsta naloga ima izgled kao na slici 4.

U kolonama „**Šifra**” i „**Opis**” unose se šifra vrste dokumenta i naziv dokumenata (vrste naloga). Kolona „**Nalog početnog stanja**” je predviđena za markiranje one vrste dokumenata koja služe za obuhvat početnih stanja konta glavne knjige odnosno početnih stanja kupaca i dobavljača. Kolona „**Banka**” je neobavezno polje i koristi se za povezivanje sa šifarnikom banaka kod kojih je otvoren tekući račun. Ova kolona je bitna kod importa elektronske forme izvoda banaka i automatskog rasknjižavanja u „Glavnu knjigu” i ostale podsisteme.

Šifra	Opis	Nalog poč. stanja	Banka (neobavezno)
1	POČETNA STANJA	D	
11	ZVODI SOCIETTE GENERALE		4
12	ZVODI METALS BANKE		5
15	ZVODI KOMERCIJALNE BANKE		1
17	ZVODI AIK BANKE		6
18	ZVODI INTESA BANKE		3
19	ZVODI RAJFAJZEN BANKE		2
20	ULAZNE FAKTURE		
21	ULAZNE FAKTURE ZA OSNOVNA SREDSTVA		
24	AVANSNE FAKTURE ZA DATI AVANS		
30	IZLAZNE FAKTURE		
31	SITUACIJE		
34	AVANSNE FAKTURE ZA PRIMLJENI AVANS		
90	MEŠOVITI NALOZI		

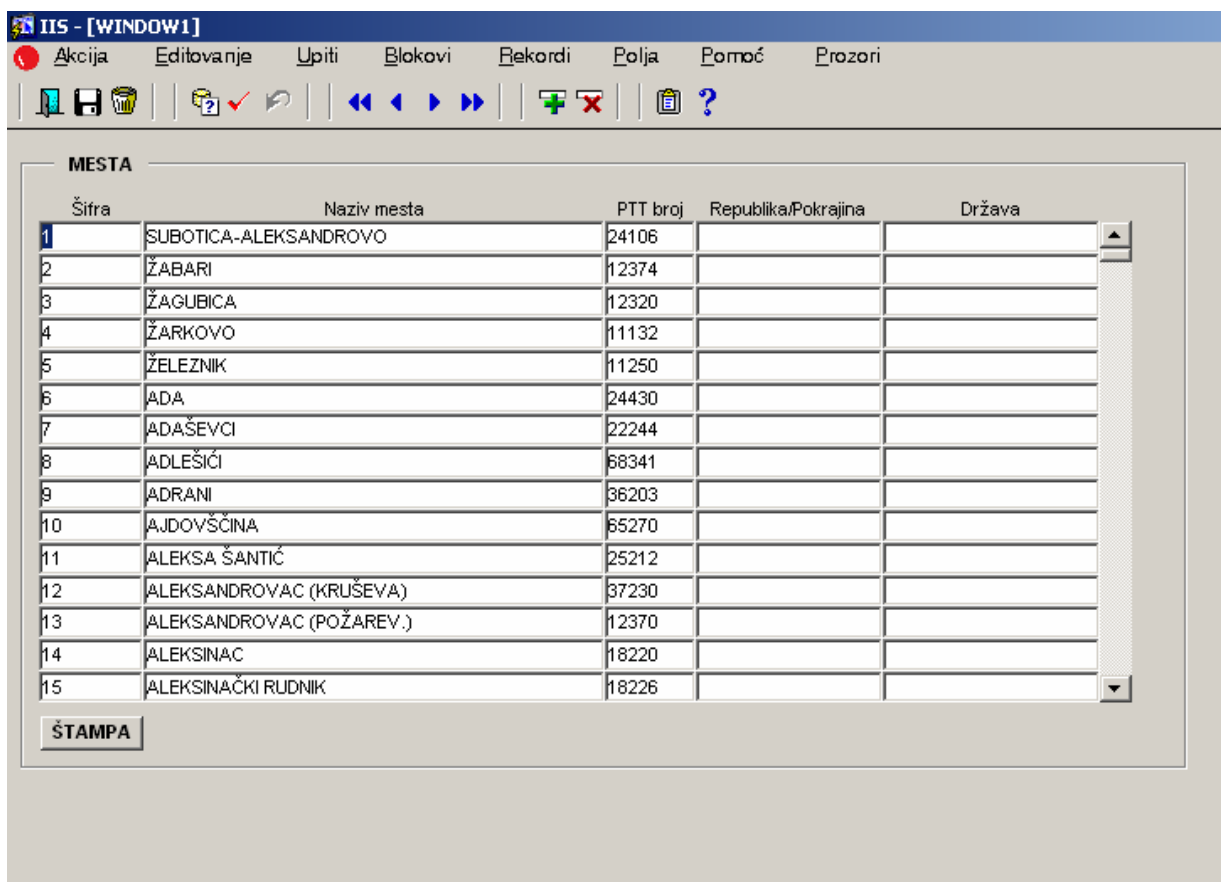
Slika 4.

Mesta

Šifarnik mesta poslovnih partnera (slika 5) sadrži kolone:

- Šifra mesta,
- Naziv mesta,
- PTT broj,
- Republika/Pokrajina, i
- Država.

Ovaj šifarnik je potreban pre svega radi jednoznačnog unosa sedišta partnera .

Šifra	Naziv mesta	PTT broj	Republika/Pokrajina	Država
1	SUBOTICA-ALEKSANDROVO	24106		
2	ŽABARI	12374		
3	ŽAGUBICA	12320		
4	ŽARKOVO	11132		
5	ŽELEZNIK	11250		
6	ADA	24430		
7	ADAŠEVCI	22244		
8	ADLEŠIĆI	68341		
9	ADRANI	36203		
10	AJDOVŠČINA	65270		
11	ALEKSA ŠANTIĆ	25212		
12	ALEKSANDROVAC (KRUŠEVA)	37230		
13	ALEKSANDROVAC (POŽAREV.)	12370		
14	ALEKSINAC	18220		
15	ALEKSINAČKI RUDNIK	18226		

ŠTAMPA

Slika 5.

Klikom na dugme štampa pokreće se štampa šifarnika mesta.

Poslovni partneri (kupci i dobavljači)

Evidencija poslovnih partnera podatke prezentuje na način kao što se može videti na slici 6. Najvažnija karakteristika jeste da se na ekranu, u jednom momentu, vidi samo jedan zapis (rekord), odnosno podaci samo jednog partnera. Za kretanje unapred po poljima se koriste tasteri Enter i Tab, dok se unazad po poljima može kretati (pored pozicioniranja mišem) istovremenim pritiskom tastera Shift i Tab. Za listanje partnera, odnosno za kretanje po zapisima unapred i unazad, koriste se tasteri PgUp i PgDn.

Sadržaj evidencije partnera ima puno obeležja, ali zbog značaja izdvajamo obeležja PIB, Šifra, Naziv, Adresa, Šifra mesta (naziv mesta se automatski prikazuje) i Prioritetna grupa. Ne mogu se uneti dva partnera sa istim brojem PIB-a. Omogućena je štampa šifarnika partnera, klikom na dugme "Štampa".

U tabeli „Tekući računi” se unose aktivni tekući računi datog poslovnog partnera. Tabelu čine sledeće kolone: Tekući račun, Banka partnera (tekstualno), Aktivan, Šifra banke i Banka. Poslednje dve kolone koriste programeri. Na drugom tabu se unose 'Prioritetne grupe' partnera. To su šifre i nazivi grupa po kojima se mogu razvrstati svi partneri u nekoliko kategorija, radi određivanja prioriteta prikom plaćanja obaveza.

The screenshot shows the IIS software interface. The main window is titled 'IIS - [WINDOW1]'. The menu bar includes 'Akcija', 'Editovanje', 'Upiti', 'Blokovi', 'Rekordi', 'Polja', 'Pomoć', and 'Prozori'. The toolbar contains various icons for file operations and navigation. The main area is divided into two tabs: 'Partneri' (selected) and 'Prioritetne grupe'. The 'Partneri' form contains several input fields: PIB, Šifra, Naziv, Adresa, Šifra mesta, Telefon, Prioritetna grupa, Matični broj, Reg. broj, Šifra delatnosti, E-Mail, Direktor, Kontakt osoba, Fax, Napomena, and PDV Broj. Below the form are buttons for 'ŠTAMPA ŠIFARNIKA', 'SELEKCIJA PO TEK. RAČUNU', 'MESTA', 'OBVEZNICI PDV-A', and 'NISU OBVEZNICI PDV-A'. The 'TEKUĆI RAČUNI' section contains a table with the following columns: Tekući račun, Banka partnera, Aktivan, Šifra banke, and Banka. The table has several rows, with the first row having a checked checkbox in the 'Aktivan' column.

Tekući račun	Banka partnera	Aktivan	Šifra banke	Banka
		☒		
		☐		
		☐		
		☐		
		☐		
		☐		

Slika 6.

Banke

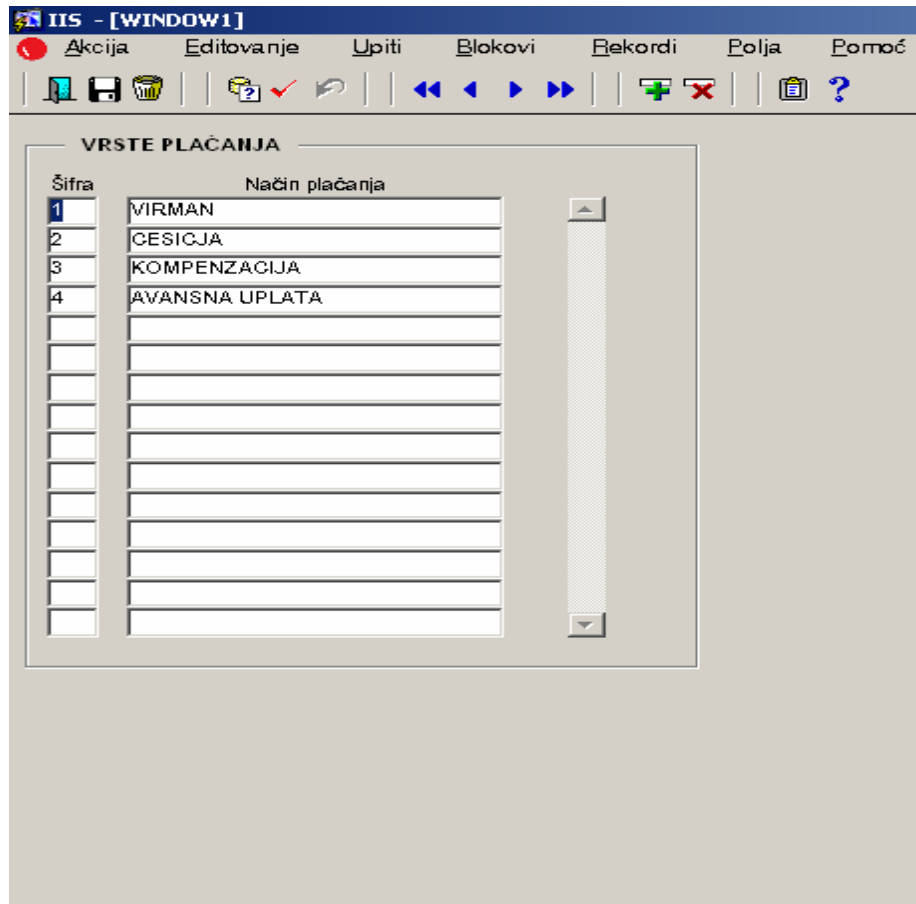
Evidencija banaka i tekućih računa kod banaka (slika 7) je neophodna zbog važeće uredbe da preduzeće može imati više tekućih računa, kod više poslovnih banaka.

Šifra	Naziv banke	Tekući račun kod banke	Skraćeni naziv	Konto protivstava kod izvoda
1	KOMERCIJALNA BANKA		KOMERCIJALNA	241083
2	RAIFFEISEN BANK		RAIFFEISEN	241091
3	BANCA INTESA		INTESA	241098
4	SOCIETE GENERALE YUGOSLAV BANK		SOCIETE	241017
5	METALS BANKA AD NOVI SAD		METALS	241092
6	AIK BANKA AD		AIK	241093
7	OTP BANKA		OTP	

Slika 7.

Vrste plaćanja

U šifarnik vrsti plaćanja (slika 8) korisnik programa unosi način na koji mu kupci vrše plaćanje za robu odnosno usluge.

Slika 8.

2. KNJIŽENJE

Drugi deo se odnosi na proknjižavanje promena u finansijsko knjigovodstvo. Knjiženje se vrši kroz dokumente - naloge. Svaki nalog mora biti u finansijskoj ravnoteži što se programski prati i kontroliše. Maska za knjiženje naloga (slika 9) se sastoji od dva dela :

- U gornjem delu ekrana se knjiži zaglavlje naloga,
- U donjem delu ekrana se knjiže stavke naloga.

Nalog Korisnik: PROBA Datum unosa: 11.01.2011

Period: 4 2011 Godina Vrsta naloga: 11 Izvodi Societte Generale Broj naloga: 1

Datum naloga: 04.01.2011 Opis: Izvod 1

Duguje: 1,600.00 Potražuje: 1,600.00 Saldo: 0.00

Rb	Konto	Partner	Duguje	Potražuje	Opis	Datum dokumenta	Broj dokumenta	BRD	PDV period mes.	godina	š.pod. ŠP mag
1	553002	245860	1,000.00	0.00	MESECNI TROSKOV I HAL E-BANKING	04.01.11					
2	553002	245860	600.00	0.00	MESECNI TROSKOV I TRANSAKCIONI DEPO	04.01.11					
3	241017		0.00	1,600.00	Dn. promet banke 4 Izvod 1	04.01.11					

Knjižio: "PROBA" u 11:18:31, 11.01.11. godine Menjao: "PROBA", u 15:40:19, 07.10.11. godine

Konto: Troškovi Platnog Prometa U Zemlji;
Partner: Societe Generale Yugoslav Bank
Gradilište:
Ugovor:
Podmagacin:
Kartica ug: -

Rok: Valuta:
Duguje dev.: Pot dev.:
Stari dokument:
Stari opis:

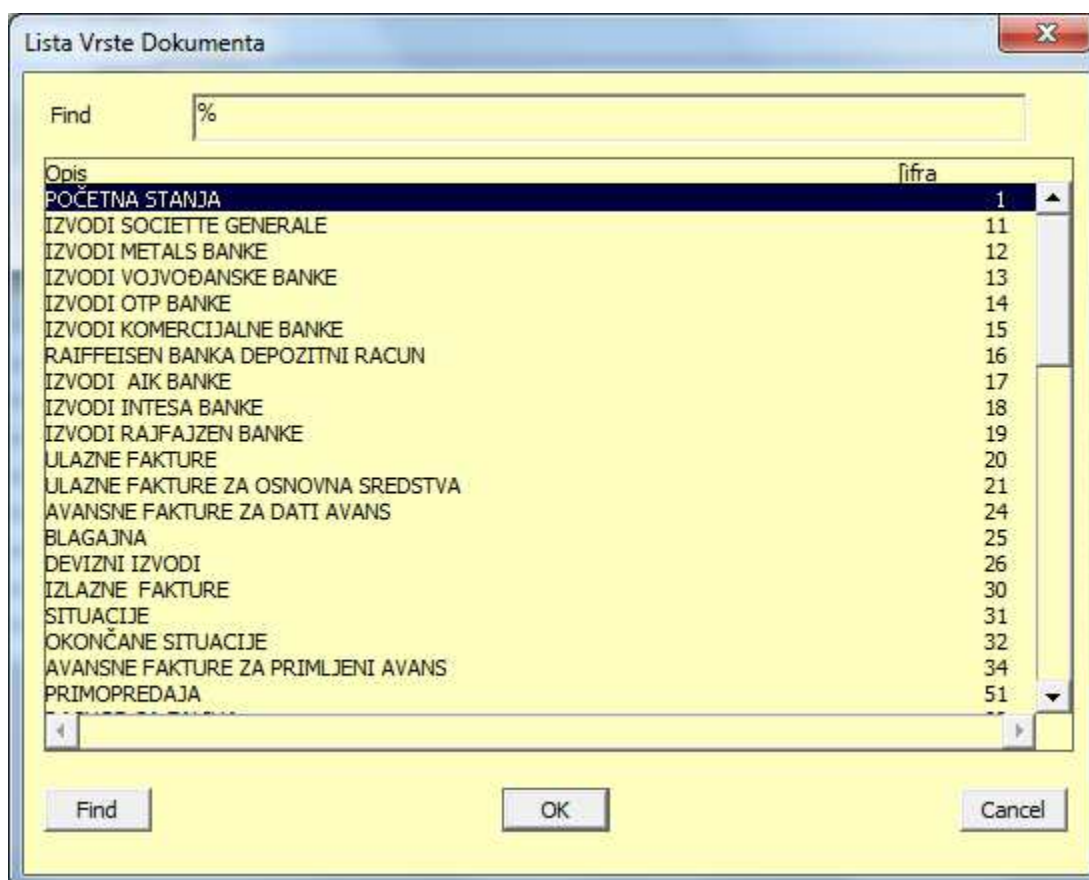
Ažuriranje Ufa Ažuriranje IFa Ažuriranje situacija
Partneri Konta
Štampa naloga

Slika 9.

U delu knjiženja zaglavlja naloga se unose sledeći podaci :

- Period
 - Period je šifra poslovne godine.
- Vrsta dokumenta
 - Unosi se šifra vrste dokumenta. Ukoliko je uneta postojeća šifra iz tabele Vrste naloga, program će ispisati naziv vrste naloga. Ukoliko je uneta nepostojeća šifra, program će dati poruku odbijanja. Moguće je pozvati „Listu vrednosti” tasterom F9 (slika 10). Lista vrednosti se uvek poziva ovim tasterom i prisutna je svuda gde se unosi šifra iz neke od matičnih evidencija (kontni okvir, mesta troška, partner, radnik, šifra plaćanja i sl.). Nakon

što se na listi vrednosti izvrši pozicioniranje na željenu stavku, potrebno je kliknuti na dugme <OK>. Šifra će biti prihvaćena i ispisana na ekranu kao i sam naziv.

Slika 10.

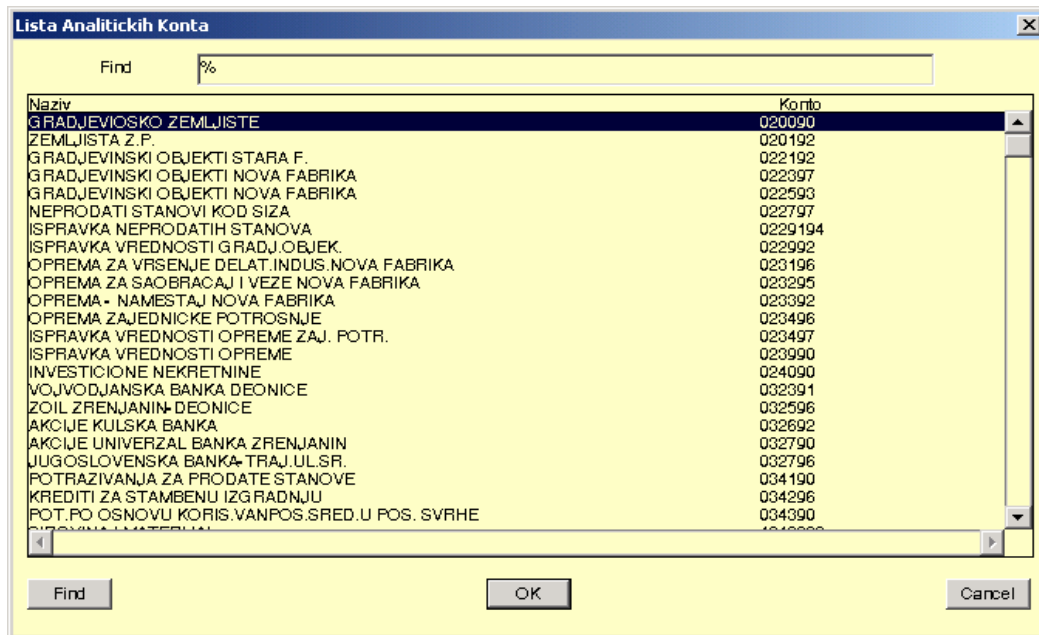
- Broj naloga
 - Nakon odabira vrste dokumentacije potrebno je uneti broj naloga koji se knjiži. Radi pomoći prilikom unosa broja naloga, u gornjem desnom uglu se svaki put nakon unosa vrste naloga ispiše zadnji proknjiženi broj naloga za tu vrstu. Program kontrolira i ne dozvoljava unos dva istovetna naloga po vrsti i broju. Polje 'Broj naloga' je obavezno i ne može se preskočiti, već se mora uneti neka vrednost.
- Datum naloga
 - Inicijalno se za datum naloga uvek nudi današnji (sistemski) datum. Datum se može korigovati prekućavanjem. Svi datumi se unose u formatu dd.mm.yyyy .
- Opis
 - 'Opis' je opciono (neobavezno) polje koje služi za detaljniji opis naloga koji se knjiži. Nakon potvrde tasterom <Enter> na polju Opis, kursor (pokazivač pozicije) se automatski pozicionira na prvu stavku naloga.

Polja koja se nalaze u zaglavlju naloga, a koja se ne unose već se samo prikazuju su Duguje, Potražuje i Saldo. Ova polja se automatski osvežavaju prilikom unosa stavki i pokazuju sumu dugovne i potražne strane naloga kao i njihov saldo.

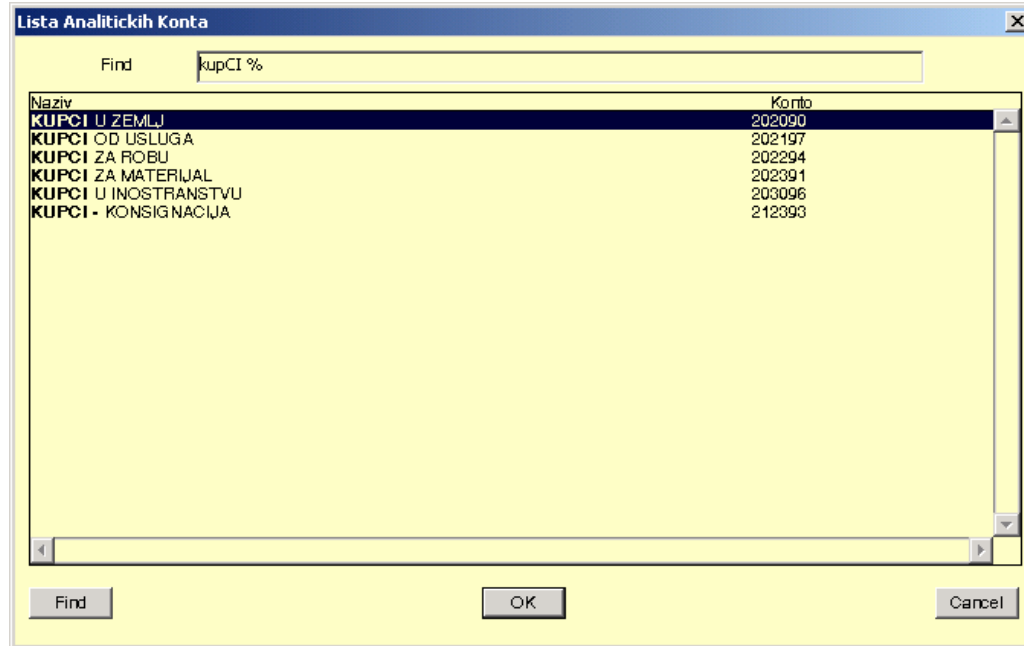
Scroll bar sa desne strane se koristi za brže kretanje kroz naloge. Ova mogućnost je prisutna i u većini drugih formi za unos i pregled podataka. Koristi se isključivo uz pomoć miša.

U delu knjiženja stavki naloga unose se sledeći elementi :

- Redni broj
- Konto
 - Unosi se šifra konta. Ukoliko je unet postojeći analitički konto iz tabele Kontni okvir, program će ispisati naziv konta u prvom redu ispod tabele. Ukoliko je uneta nepostojeća šifra konta, program će dati poruku odbijanja. Moguće je pozvati „Listu vrednosti” tasterom F9 (slika 11). Kako se u polju „Find” kuca naziv konta, tako se i zapisi u listi vrednost filtriraju (slika 12). Nakon što se na listi vrednosti izvrši pozicioniranje na željeni konto, potrebno je kliknuti na dugme <OK>. Konto će biti prihvaćen i ispisan na ekranu. Program vrši kontrolu i onemogućuje unos sintetičkih konta u ovo polje. U svim izveštajima, vrednosti sintetika se crpe iz odgovarajućih analitičkih konta. Polje konto je obavezno i mora se uneti neka vrednost.

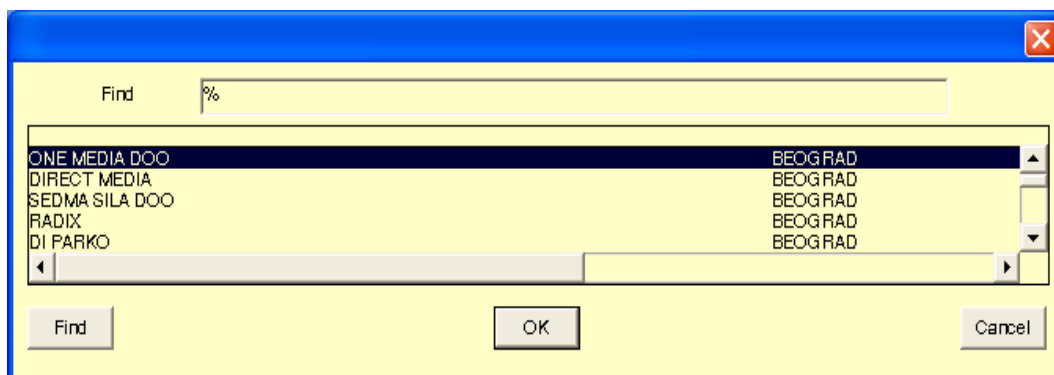
Slika 11.

Slika 12.

- Partner

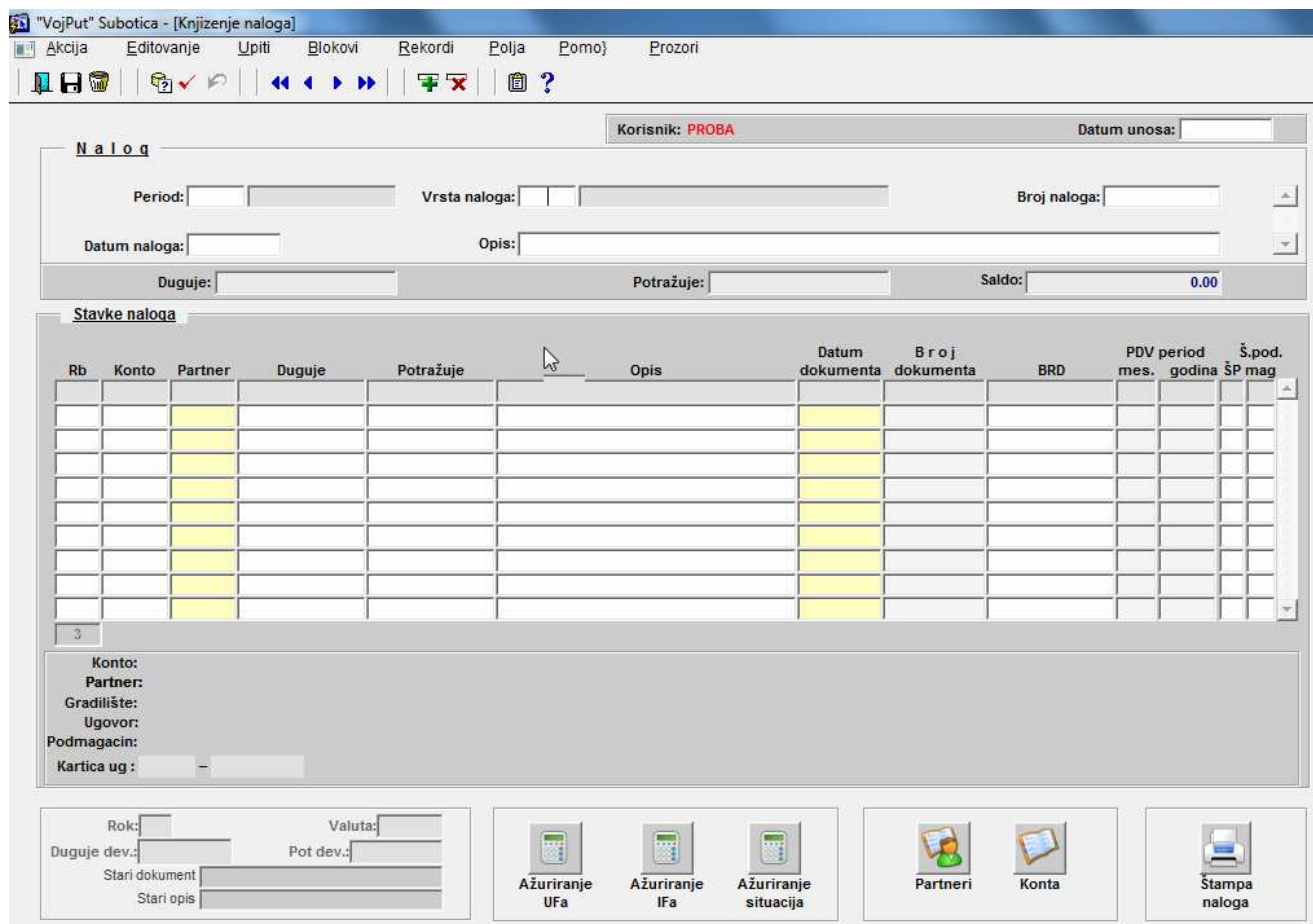
- Partner se preuzima iz objedinjenog šifarnika kupaca i dobavljača – poslovnih partnera. Ukoliko je unet postojeći partner iz tabele Poslovni partneri, program će ispisati naziv partnera, mesto i PIB u zadnjim redovima ispod tabele. Ukoliko je uneta nepostojeća šifra partnera, program će dati poruku odbijanja. Moguće je pozvati „Listu vrednosti” tasterom F9 (slika 13). Nakon što se na listi vrednosti izvrši pozicioniranje na željenog partnera, potrebno je kliknuti na dugme <OK>. Partner će biti prihvaćen i ispisan na ekranu. Polje partnera je obavezno samo kod analitičkih konta kod kojih je markirano u kontnom okviru da se vezuju za kupce ili dobavljače. Polje UF/IF se može uneti jedino ako je i polje partnera popunjeno.

Slika 13.

- Duguje
 - Iznos dugovne strane se unosi i prikazuje sa separatorima (zarezima) i sa dve decimale. Nije dozvoljeno uneti i dugovnu i potražnu stranu.
- Potražuje
 - Iznos potražne strane se takođe unosi i prikazuje sa separatorima (zarezima) i sa dve decimale. Obavezno je uneti ili dugovni ili potražni iznos.
- Opis
 - Opis je opciono (neobavezno) polje koje služi za detaljniji opis stavke koja se knjiži. Opis se ispisuje na karticama i može doprineti jasnoći kartica. Polje opis je dužine 50 karaktera i može se u celosti uneti. Međutim, zbog njegove velike dužine u celini se ispisuje u drugom redu ispod tabele, dok se u tabeli vidi samo manji deo opisa.
- UF / IF (broj ulazne odnosno izlazne fakture)
 - Ovo polje, maksimalne dužine 12 karaktera, je predviđeno za unos broja ulazne odnosno izlazne fakture. Ista vrednost polja se mora uneti i kod računa i kod uplate tog računa, radi ispravnog povezivanja stavki kupaca/dobavljača. U polje se mogu unositi i alfanumerički znaci (crtice i sl.)
- Datum
 - Kod računa u ovo polje se unosi datum računa. Kod uplata se unosi datum uplate. Kod ostalih stavki gde se ne knjiži analitika kupaca i dobavljača, u ovo polje se unosi datum koji će biti merodavan kod formiranja i sortiranja kartica konta. Inicijalno se nudi današnji (sistemski) datum.
- Rok
 - U ovo polje se unosi rok plaćanja. Polje se popunjava isključivo kod ulaznih i izlaznih računa. Na osnovu datuma DPO-a (prethodno polje) i roka plaćanja, automatski se izračunava valuta plaćanja.
- Valuta
 - Ukoliko nije unet rok plaćanja, popunjavanjem polja valute plaćanja, biće automatski izračunat rok plaćanja u danima. Ovo polje je bitno radi kasnije analize dospeća obaveza i dospeća potraživanja.
- ŠP (šifra plaćanja)
 - Šifra plaćanja se unosi isključivo kod uplata računa. Ukoliko je uneta postojeća šifra plaćanja iz tabele Vrste plaćanja, program će ispisati naziv vrste odnosno načina plaćanja u donjem desnom uglu ekrana. Ukoliko je uneta nepostojeća šifra plaćanja, program će dati poruku odbijanja. Moguće je pozvati „Listu vrednosti” tasterom F9. Nakon što se na listi vrednosti izvrši pozicioniranje na odgovarajući način plaćanja, potrebno je kliknuti na dugme <OK>, da bi podatak bio preuzet.

Slika 14 prikazuje izgled ekrana nakon što je pritisnut taster F7 radi postavljanja upita (kriterijuma selekcije).

Slika 14.

Treba obratiti pažnju na predzadnji i zadnji red na ekranu. Ovaj ispis se uvek pojavljuje kada se zahteva zadavanje upita. Na praznom ekranu treba izabrati bilo koje polje (polja) i popuniti sa željenim vrednostima. Nakon toga treba pritisnuti taster F8 koji izvršava upit, i nakon kojeg se na ekranu prikazuju zapisi koji ispunjavaju zadate uslove. Ako se pritisne F8 bez zadavanja uslova, selektuju se svi zapisi baze (slika 15).

Korisnik: **PROBA** Datum unosa: 11.01.2011

N a l o g

Period: 4 2011 Godina Vrsta naloga: 11 Izvodi Societte Generale Broj naloga: 1

Datum naloga: 04.01.2011 Opis: Izvod 1

Duguje: 1,600.00 Potražuje: 1,600.00 Saldo: 0.00

Stavke naloga

Rb	Konto	Partner	Duguje	Potražuje	Opis	Datum dokumenta	Broj dokumenta	BRD	PDV period mes.	godina	Š.pod.
1	553002	245860	1,000.00	0.00	MESECNI TROSKOV I HAL E-BANKING	04.01.11					
2	553002	245860	600.00	0.00	MESECNI TROSKOV I TRANSAKCIJONI DEPO	04.01.11					
3	241017		0.00	1,600.00	Dn. promet banke 4 Izvod 1	04.01.11					

3 Knjižica: "PROBA" u 11:18:31, 11.01.11. godine Menjač: "PROBA", u 15:40:19, 07.10.11. godine

Konto: **Troškovi Platnog Prometa U Zemlji;**
Partner: **Societe Generale Yugoslav Bank**
Gradilište:
Ugovor:
Podmagacin:
Kartica ug : -

Rok: Valuta:
Duguje dev.: Pot dev.:
Stari dokument
Stari opis

Ažuriranje UFa Ažuriranje IFa Ažuriranje situacija

Partneri Konta

Stampa naloga

Slika 15.

3. IZVEŠTAJI

Izveštaji (reporti) koji se mogu generisati iz IPS-a „Glavna finansijska knjiga” su:

▪ Bruto bilans i zaključni list

Bruto bilans / zaključni list

Konto	Duguje (PS)	Potražuje (PS)	Duguje (promet)	Potražuje (promet)	Duguje (Ukupno)	Potražuje (ukupno)	Duguje (saldo)	Potražuje (saldo)
015	2,078,767.50	0.00	2,250,000.00	0.00	4,328,767.50	0.00	4,328,767.50	0.00
020	10,036,579.56	0.00	0.00	0.00	10,036,579.56	0.00	10,036,579.56	0.00
022	330,013,712.34	20,074,606.87	0.00	0.00	330,013,712.34	20,074,606.87	309,939,105.47	0.00
023	817,430,237.11	289,044,205.03	0.00	0.00	817,430,237.11	289,044,205.03	528,386,032.08	0.00
027	1,956,013.16	0.00	42,867,571.28	0.00	44,823,584.44	0.00	44,823,584.44	0.00
028	3,885,872.83	0.00	52,570,245.67	24,834,751.68	56,456,118.50	24,834,751.68	31,621,366.82	0.00
030	105,108,674.00	0.00	0.00	0.00	105,108,674.00	0.00	105,108,674.00	0.00
032	25,788,430.23	0.00	264,288.00	6,606.00	26,052,718.23	6,606.00	26,046,112.23	0.00
038	23,602,807.32	0.00	5,500,000.00	5,572,757.53	29,102,807.32	5,572,757.53	23,530,049.79	0.00
039	0.00	3,200,577.49	0.00	0.00	0.00	3,200,577.49	0.00	3,200,577.49
101	164,374,366.34	0.00	230,623,173.95	268,352.12	394,997,540.29	268,352.12	394,729,188.17	0.00
102	12,694,590.54	0.00	19,754,055.45	0.00	32,448,645.99	0.00	32,448,645.99	0.00
103	19,015,248.32	17,210,336.27	5,810,043.71	0.00	24,825,292.03	17,210,336.27	7,614,955.76	0.00
120	2,860,849.31	0.00	0.00	0.00	2,860,849.31	0.00	2,860,849.31	0.00
131	306,043.00	0.00	0.00	0.00	306,043.00	0.00	306,043.00	0.00
150	18,779,436.90	7,023,625.73	210,326,140.24	204,216,714.54	229,105,577.14	211,240,340.27	17,865,236.87	0.00
200	2,333,545.17	0.00	20,927,941.09	2,333,545.17	23,261,486.26	2,333,545.17	20,927,941.09	0.00
202	2,723,592,544.72	990,240,560.22	58,740,608.27	1,721,655,389.32	2,782,333,152.99	2,711,895,949.54	70,437,203.45	0.00
203	0.00	0.00	0.00	3,275,754.21	0.00	3,275,754.21	0.00	3,275,754.21
209	124,997,875.83	225,841,034.34	6,431,245.41	0.00	131,429,121.24	225,841,034.34	0.00	94,411,913.10
	5,618,697,116.70	5,618,697,116.70	51,952,419,578.05	51,952,454,032.05	57,571,116,694.75	57,571,151,148.75	3,511,186,673.79	3,511,221,127.79

Opis pozicije: 015 - Nematerijalna Ulaganja U Pripremi

Record: 1/127 <DSC> <DBG>

Slika 16.

- Štampa bruto bilansa (uz izbor perioda obuhvata)

Može se birati između :

- Bruto bilansa (analitička konta i suma),
- Bruto bilansa za klasu (analitika i suma za određenu klasu)
- Bruto bilansa s klasama (analitike, klase i suma), i
- Bruto bilansa – proširenog (analitička konta, trocifrene grupe, klase i suma)

Za svaki analitički konto se prikazuju sledeći sumarni pokazatelji :

1. Početno stanje duguje
2. Početno stanje potražuje
3. Tekući promet duguje
4. Tekući promet potražuje
5. Ukupan promet duguje
6. Ukupan promet potražuje
7. Saldo duguje
8. Saldo potražuje

Na kraju bruto bilansa prikazani su ukupni zbirevi po svakoj od ovih kolona.

- Štampa zaključnog lista (uz izbor perioda obuhvata)

Može se birati između :

- Zaključnog lista (trocifrene grupe, klase i suma),
- Zaključnog lista - proširenog (trocifrene grupe, dvocifrene grupe, klase i suma), i
- Rekapitulacija po klasama (klase i suma)

U svakom od izveštaja se prikazuju sumarni pokazatelji navedeni kod bruto bilansa

- **Bilans stanja i bilans uspeha**

Da bi se formirali bilans stanja i/ili bilans uspeha potrebno je zadati vremenski period za koji se bilans sastavlja (slika 17). Opciono je moguće kao uslov zadati datum unosa. Ukoliko je ček polje „Formirati bilans“ sa nalogom zatvaranja čekirano, prilikom formiranja bilansa program će uzeti u obzir i naloge u kojima su zatvorena konta prihoda i rashoda.

Datum dokumenta:		Datum unosa:		Formirati bilans		Formiranje i prikazivanje			
Od:	01.01.09	Do:	31.12.09	Datum unosa:	17.10.10	☐	sa nalogom zatvaranja?		
						☐	u 000,00 din.?	Bilans stanja	Bilans uspeha
						☒	formirati i za prethodnu godinu		Štampa

Bilans stanja						
Grupa računa, račun	Pozicija	AOP	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina	
	AKTIVA					
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		1,156,791,783.58	1,007,581,704.66	
00	I. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	002		0.00	0.00	
012	II. GOODWILL	003		0.00	0.00	
01	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004		5,078,767.50	2,078,767.50	
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPERAMA I BIOL	005		964,109,536.50	854,203,603.10	
028002, 027006, 020, 022,	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006		964,109,536.50	854,203,603.10	
024	2. Investicione nekretnine	007		0.00	0.00	
	3. Biološka sredstva	008				
	V. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011	009		187,603,479.58	151,299,334.06	
030, 031, 032	1. Učešće u kapitalu	010		166,142,286.23	130,897,104.23	
033, 034, 035, 036, 038, 0	2. Ostali dugoročni finansijski plasmani	011		21,461,193.35	20,402,229.83	
	B. OBRтна IMOVINA (013+014+015)	012		1,413,863,162.73	2,005,321,799.07	
10, 11, 12, 13, 15	I. ZALIHE	013		127,163,943.81	193,791,752.41	
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SRI	014		0.00	0.00	
	III. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I C	015		1,286,699,218.92	1,811,530,046.66	
21, 22, 20	1. Potraživanja	016		1,015,872,832.95	1,690,158,986.43	
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	017		1,505,455.37	1,688,402.86	
23	3. Kratkoročni finansijski plasmani	018		44,279,495.08	1,611,000.00	
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019		156,089,057.94	100,582,078.12	
27, 28	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska r	020		68,952,377.58	17,489,579.25	
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	021		0.00	0.00	
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012+021)	022		2,570,654,946.31	3,012,903,503.73	
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023		0.00	0.00	
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		2,570,654,946.31	3,012,903,503.73	

Slika 17.

- **Kartica partnera/IOS**

Prvi korak za formiranje kartice partnera/IOS (slika 18) jeste parametara za koji se želi formirati kartica. Korisnik može da filtrira podatke iz glavne knjige po sledećim kriterijumima:

- konto – postoji mogućnost unosa analitičkog konta, sintetičkog konta, grupe ili klase,
- partner – unosi se šifra partnera,
- period – unosi se šifra poslovne godine,
- datum od - posmatra se datum stavke u nalogu glavne knjige,
- datum do – posmatra se datum stavke u nalogu glavne knjige,
- datum unosa – uzima u obzir datum unosa stavke u naloga u glavnu knjigu (na ovaj način moguće je formirati karticu koja izgleda identično kao sto je izgledala pre npr. nedelju dana)
- pdv mesec i pdv godina
- prikazi stavke (otvorene, zatvorene, sve)
- prikazi promet (ukupni, tekući, početni)
- sumarno (po kontu, po partneru)

Konto: 433 Dobavljači U Zemlji		Partner: 220061 Telekom Srbija A.D. Beograd		Period: 2 2009 Godina		Od: 01.01.2009 Do: 31.12.2009		Unos: 17.10.2011		Prikazati stavke: ☒ Otvorene ☐ Zatvorene ☐ Sve ☐ Sumarno ☒ Konto ☐ Partner		Prikazati promet: ☒ Ukupni ☐ Tekući ☐ Početni <input type="button" value="Formiraj karticu"/>		Vrsta stampe: ☐ Pregled ☒ IOS/kartica ☐ Kartica konta <input type="button" value="Štampa"/>	
PDV: Mesec: <input type="text"/> Godina: <input type="text"/>															
Analitički / sintetički pregled															
Partner	Konto	Nalog	Broj UF/IF	BRD	Datum	Valuta	Duguje	Potražuje	Saldo	Opis		Zatvoren			
220061	433002	2-20-7351	7351	96-99-24-3058	31.12.09	20.01.10	0.00	66,718.36	-66,718.36	Fikna Telefonija Za Kc					
220061	433002	2-20-7363	7363	65-99-64-59748	31.12.09	20.01.10	0.00	88,237.92	-88,237.92	Usluge Mob.Telefonije 064					
220061	433002	2-20-7364	7364	06-99-64-71149	31.12.09	20.01.10	0.00	10,444.80	-10,444.80	Usluge Mob.Telefonije 064					
220061	433002	2-20-7365	7365	31-99-64-111462	31.12.09	20.01.10	0.00	1,156.35	-1,156.35	Usluge Mob.Telefonije 064					
220061	433002	2-20-7366	7366	33-99-64-71140	31.12.09	20.01.10	0.00	1,152.00	-1,152.00	Usluge Mob.Telefonije 064					
220061	433002	2-20-7367	7367	39-99-64-71138	31.12.09	20.01.10	0.00	1,152.00	-1,152.00	Usluge Mob.Telefonije 064					
220061	433002	2-20-7368	7368	59-99-64-111136	31.12.09	20.01.10	0.00	1,152.00	-1,152.00	Usluge Mob.Telefonije 064					
220061	433002	2-20-7369	7369	07-99-64-117533	31.12.09	20.01.10	0.00	1.28	-1.28	Usluge Mob.Telefonije 064					
220061	433002	2-20-7370	7370	36-99-64-71139	31.12.09	20.01.10	0.00	2,432.00	-2,432.00	Usluge Mob.Telefonije 064					
220061	433002	2-20-7371	7371	45-099-064-7113	31.12.09	20.01.10	0.00	433.90	-433.90	Usluge Mob.Telefonije 064					
220061	433002	2-20-7372	7372	42-99-64-71137	31.12.09	20.01.10	0.00	433.90	-433.90	Usluge Mob.Telefonije 064					
							0.00	173,314.51	-173,314.51						
Konto: Dobavljači U Zemlji Za Obrtna Sredstva							0.00	173,314.51	-173,314.51						
Partner: Telekom Srbija A.D. Beograd															
Vrsta naloga: Ulazne Fakture															

Slika 18.

Za svaku stavku kartice ispisuje se nalog u kojem je proknjižena promena. Zatim sledi opis, dugovni i potražni promet, kao i broj UF/IF, datum, rok plaćanja i valuta plaćanja. U koloni saldo se izračunava

saldo po svakoj temeljnici (vezi, odnosno broju UF/IF). Za svaku karticu ispisuje se i ukupan dugovni i potražni promet kao i saldo kartice.

Korisniku je na raspolaganju izbor između većeg broja štampi. Izabere se vrsta štampe koja se želi formirati i zatim se pritiskom na kontrolno dugme Štampa pokreće odgovarajuća štampa.